

کارگاه‌های داستان نویسی در ایران ===== جمال میر صادقی

خبرگزاری دانشجویان ایران - تهران

سرویس فرهنگ و ادب - ادبیات

جمال میرصادقی که سال‌های زیادی را به آموزش تئوری‌های داستان نویسی گذرانده و کتاب‌های زیادی را نیز در زمینه ادبیات داستانی تألیف کرده است، معتقد است: هر کسی دوست داشته باشد داستان بخواند، می‌تواند نویسنده شود و این به استعداد ربطی ندارد.

این داستان نویس به خبرنگار بخش ادب خبرگزاری دانشجویان ایران گفت: برای نویسنده شدن، دو عامل مورد نیاز است؛ یکی علاقه و پشتکار و دیگر، شناخت داستان که عامل اول باعث می‌شود شخص به کلاس بیاید و شناخت نیز در همین کلاسها صورت می‌گیرد.

او با تقسیم‌بندی افراد به دو دسته که دوست دارند داستان بخوانند و کسانی که دوست ندارند داستان بخوانند، متذکر شد: دکترها و مهندסהا هیچ وقت نویسنده نمی‌شوند و کسانی مانند آرتور شینسلر، غلامحسین ساعدی، تقی مدرسی و بهرام صادقی هم شاید بتوان گفت از بد حادثه پزشک شده‌اند. میرصادقی در ادامه تأکید کرد: این از آن غلط‌های فاحشی است که نویسندگی را موهبت الهی می‌دانند و معتقدند نویسنده خالق کوچکی است؛ امروز در دنیا این موضوع به‌کل باطل اعلام شده و خودم هم در عمل دیده‌ام این موضوعی که می‌گویند استعداد نویسندگی باید خداداد باشد، به کل بیراه است.

او درباره اینکه در گذشته، در نبود کارگاه‌های داستان، نویسندگان چگونه کار خود را پی می‌گرفتند، یادآور شد: زمانی که خود من هم کارم را شروع کردم، این کارگاهها نبود؛ اما در عوض جلسات ادبی بود که رواج داشت و در آنها داستان خوانده و نقد می‌شد که یکی از این جلسات در منزل سیاوش کسرایی تشکیل می‌شد.

میرصادقی همچنین خواندن داستان دیگران را بسیار مفید دانست و یادآور شد: تولستوی می‌گوید پیش از آنکه بخواند رمانی بنویسد، آثار فلوربر، بالزاک و دیگران را می‌خواند که طراوتی به ذهن می‌دهند و زمینه ذهنی ایجاد می‌کنند.

نویسنده، زندگی را به آواز بخوان، با تأکید بر نقش شناخت در داستان نویسی در عین حال تصریح کرد: با شناختی که امروز از داستان دارم، قطعاً داستان گذشته را بهتر می‌نوشتم و شاید داستان کوتاهی به رمان تبدیل می‌شد.

جمال میرصادقی در ادامه گفت و گویش عنوان کرد: از 40 تا 50 سال پیش تقریباً در تمام دنیا، کشورهایی که صاحب گذشته داستان نویسی هستند، از جمله آمریکا، به این نتیجه رسیدند که می‌توان داستان نویسی را آموزش داد. فرانک اوکانر نیز در مؤخره کتاب، «صدای تنها» که 60 سال پیش در آمد، به همین موضوع اشاره می‌کند و می‌گوید گمان می‌کردم نمی‌توان داستان را درس داد؛ اما در عمل متوجه شدم داستان را می‌توان مانند طراحی و آموزش داد. او در ادامه خاطرنشان کرد: در سفر دو سال پیشم به آمریکا دیدم این موضوع آن قدر شایع شده که کتابی منتشر شده و در آن با 14 استاد داستان نویسی صحبت شده است و هر کدام روش‌های خود را توضیح داده‌اند.

نویسنده، جهان داستان، ایران، ادامه داد: آنجا علاوه بر واحد اختیاری، نوشتن خلاقه، که در دانشگاهها تدریس می‌شود، آموزشگاه‌هایی نیز به این کار اشتغال دارند و نویسنده بزرگی مانند سلینجر از دل همین کلاسها بیرون آمده است.

به گزارش ایسنا، جمال میرصادقی که به گفته خودش پیش از انقلاب، به صورت غیر رسمی

آموزش داستان را شروع کرده، پس از انقلاب و قبل از تعطیلی دانشگاهها، به توصیه دکتر شفیعی کدکنی به تدریس در دانشگاه مشغول شده است. حالا نیز چند سالی است که این کلاسها در منزل او تشکیل می‌شود و کسانی چون هوشنگ عاشورزاده، منوچهر کریمزاده، حسن اصغری، فریبا و فی، روح‌انگیز شریفیان) برگزیده رمان اول امسال جایزه گلشیری، (راشین مختاری، نصرت ماسوری، زهره حکیمی، سهیلا عرفانیان و جهانبخش عصار در آنها شرکت داشته‌اند. حاصل این جلسات نیز در مجموعه‌هایی با عنوانهای داستانهایی یکشنبه، دوشنبه، چهارشنبه و پنجشنبه منتشر شده است.

میرصادقی با بیان اینکه در این کلاسها تاکید بر ساختار داستان است، می‌گوید: در این جلسات به روی خلاقیت کاری ندارم، فقط می‌توانم بگویم چگونه می‌توان تخیل را قوی کرد؛ ولی آنچه سعی می‌کنم یاد بدهم، این است که تخیل را چگونه می‌توان با عناصر ساختاری داستان بازگو کرد.
